

Sygnatura akt: XI GC 1186/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 kwietnia 2016 roku

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie, Wydział XI Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Mariusz Zawicki

Protokolant: Karolina Mateja

po rozpoznaniu w dniu 31 marca 2016 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. R. i F. S.**

przeciwko **A. A. w S.**

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej **A. A. w S.** solidarnie na rzecz powodów **M. R. i F. S.** kwotę 850 (osiemset pięćdziesiąt) złotych i 50 (pięćdziesiąt) groszy z odsetkami ustawowymi z opóźnienie od dnia 8 września 2014 roku do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałej części;
3. nakazuje pobrać od powodów M. R. i F. S. kwotę 19 (dziewiętnaście) złotych i 2 (dwa) grosze tytułem nieuiszczonych kosztów procesu;
4. zasądza od powodów solidarnie, na rzecz pozwanej kwotę 137 (sto trzydzieści siedem) złotych i 60 (sześćdziesiąt) groszy tytułem zwrot kosztów procesu.

Sygnatura akt: XI GC 1186/15

Sprawa rozpoznana w postępowaniu zwykłym.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 8 lipca 2015 roku strona powodowa F. S. oraz M. R. wniosła o zasądzenie strony pozwanej A. A. w S. kwoty 2000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 8 września 2014 roku do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. W uzasadnieniu strona powodowa wskazała, że dochodzi od strony pozwanej należności z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego. Powodowie podali, że wynajęli pojazd poszkodowanemu G. K. na okres 41 dni, przy dobowej stawce najmu w wysokości 246 złotych brutto. Pozwana dokonała wypłaty odszkodowania z tytułu zwrotu kosztów wynajmu w wysokości 3013,50 złotych weryfikując dobową stawkę najmu do kwoty 86,10 złotych brutto. Umową cesji wierzytelności z dnia 17 lipca 2014 roku poszkodowany dokonał przelewu prawa do wierzytelności w zakresie zwrotu kosztów najmu samochodu zastępczego na rzecz powodów.

Dnia 6 sierpnia 2015 roku Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym Szczecin-Centrum w Szczecinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, zgodnie z żądaniem powodów.

Strona pozwana złożyła skutecznie sprzeciw od przedmiotowego nakazu zapłaty, wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Na wstępie pozwana zgłosiła zarzut braku legitymacji procesowej powodów, wskazując, że wątpliwości budzi odrębne przeniesienie wierzytelności w stosunku do ubezpieczonego i ubezpieczyciela. Następnie strona pozwana zakwestionowała przedstawioną przez powodów historię naprawy pojazdu, podając iż nieuzasadniony jest tak długi okres najmu, a nadto zarzuciła, iż powodowie zawyżyli dobową stawkę czynszu najmu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 3 czerwca 2014 roku miało miejsce zdarzenie drogowy na skutek którego uszkodzeniu uległ pojazd poszkodowanego G. K. marki S. (...) o numerze rejestracyjnym (...). Uszkodzenia pojazdu wykluczały go z dalszej eksploatacji, a zakres i charakter uszkodzeń zagrażał bezpieczeństwu uczestników ruchu. Sprawca wypadku był ubezpieczony z tytułu odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u strony pozwanej A. A. w S.. Uszkodzony pojazd był niezbędny poszkodowanemu w życiu prywatnym oraz zawodowym. Strona powodowa, w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej, w dniu 6 czerwca 2014 roku zawarła z poszkodowanym umowę najmu pojazdu zastępczego marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...) X na okres 41 dni, to jest od dnia 6 czerwca 2014 roku do dnia 17 lipca 2014 roku. Strony ustaliły dobową stawkę najmu na kwotę 246 złotych brutto. Pojazd uszkodzony należał do segmentu klasy A, zaś pojazd wynajęty do segmentu klasy (...). Z tytułu najmu pojazdu zastępczego powodowie wystawili poszkodowanemu fakturę VAT na łączną kwotę 10 086 złotych brutto, która uwzględniała 41-dniowy okres najmu, przy stawce 246 złotych brutto.

Dowód:

- umowa najmu, k. 8;
- potwierdzenie zwrotu pojazdu, k. 9;
- oświadczenie poszkodowanego, k. 10;
- faktura VAT, k. 11;
- opinia biegłego, k. 122-145.

Dnia 17 lipca 2014 roku poszkodowany dokonał przelewu prawa do zwrotu kosztów najmu auta zastępczego na rzecz strony powodowej

Dowód:

- umowa cesji, k. 14

Poszkodowany w dniu 3 czerwca 2014 roku zgłosił szkodę ubezpieczycielowi, w dniu 7 czerwca 2014 roku odbyły się pierwsze oględziny pojazdu. Dwa dni później poszkodowany sporządził własny kosztorys naprawy pojazdu, który dnia 12 czerwca 2014 roku został zweryfikowany przez pozwaną, a ta zleciła wykonanie dodatkowych oględzin, które odbyły się w dniu 14 czerwca 2014 roku. Na ich podstawie, dnia 24 czerwca 2014 roku, pozwane towarzystwo ubezpieczeń przeprowadziło ponowną weryfikację przesłanego przez warsztat naprawczy kosztorysu, uznając w całości dodatkowy zakres naprawy, z tym zastrzeżeniem, że dwie części zakwalifikowano do naprawy, a nie wymiany. Zaakceptowaną kalkulację naprawy uwzględniającą jej pełen zakres, warsztat naprawczy otrzymał w dniu 25 czerwca 2014 roku. Zorganizowanie części zamiennych winno trwać pięć dni roboczych, zaś technologiczny czas naprawy powinien wynieść siedem dni roboczych. Łącznie okres niezbędny do przeprowadzenia naprawy winien wynieść 38 dni, tj. od dnia 3 czerwca 2014 roku do dnia 11 lipca 2014 roku, zaś uzasadniony okres najmu pojazdu zastępczego powinien trwać 35 dni, tj. od dnia 6 czerwca 2014 roku do dnia 11 lipca 2014 roku. Średnia rynkowa stawka najmu pojazdu klasy odpowiadającej pojazdowi uszkodzonemu przy uwzględnieniu powyższego okresu najmu wynosiła na lokalnym

ryнку 110,40 złotych brutto, zaś średnia rynkowa stawka najmu pojazdu klasy odpowiadającej pojazdowi wynajętemu wyniosła kwotę 121,45 złotych brutto.

Dowód:

-opinia biegłego, k. 122-145

Decyzją z dnia 8 sierpnia 2014 roku pozwana przyznała powodowi kwotę 3013,50 złotych tytułem odszkodowania za najem pojazdu zastępczego. Pozwana za zasadny uznała 35-dniowy okres najmu, przy dobowej stawce w wysokości 86,10 złotych brutto, wskazując, że taki okres upłynął od dnia wynajmu pojazdu zastępczego do dnia odesłania ponownie zweryfikowanego kosztorysu warsztatowego, tj. dnia 24 czerwca 2014 roku. Pozwana uwzględniła 7 dni technologicznego czasu naprawy, 2 dni oczekiwania na części, 1 dzień na odbiór pojazdu, a także fakt, iż w tym okresie mieściły się 4 dni weekendowe.

Dowód:

-decyzja, k. 19

Pismem z dnia 21 sierpnia 2014 roku powodowie wezwali pozwaną do zapłaty kwoty 7 072,50 zł tytułem pełnej rekompensaty kosztów poniesionych w związku z wynajmem pojazdu zastępczego. Pozwana podtrzymała swoje wcześniejsze stanowisko w sprawie.

Dowód:

-wezwanie do zapłaty, k. 75-76;

-odpowiedz na wezwanie do zapłaty, k. 74.

W zależności od okresu wynajmu zmienia się wysokość odpłatności, na zasadzie – im krótszy najem, tym wyższa stawka. Firmy oferujące najem pojazdów zastępczych stosują pięć przedziałów cenowych, to jest najem 1-3 dniowy, 4-5 dniowy, 5-15 dniowy, 15-31 dniowy oraz powyżej 31 dni.

Dowód:

-zeznania biegłego W. S., k. 209-210

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiotem sporu pomiędzy stronami w niniejszej sprawie jest zarówno stawka czynszu najmu pojazdu zastępczego, jak i zasadność najmu przez okres za który odszkodowania domagają się powodowie.

Odpowiedzialność strony pozwanej za skutki kolizji w wyniku której uszkodzeniu uległ pojazd poszkodowanego znajduje oparcie w treści art. 822 § 1 kc. Zgodnie z treścią wskazanego przepisu przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa.

Zakres, zaś świadczeń ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej samoistnego posiadacza pojazdu mechanicznego reguluje art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. 2013.392 t.j.). W myśl tego przepisu odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej. Przepis powyższy odsyła do ogólnych zasad prawa cywilnego, a zakres obowiązku odszkodowawczego został określony w art. 361 § 1 kc. Stosownie do § 1 powołanego przepisu zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne

następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W myśl zaś § 2 art. 361 kc w granicach określonych przez § 1 tego przepisu, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

W sytuacji zaistnienia szkody ubezpieczyciel odpowiadający z tytułu ubezpieczenia OC za sprawcę szkody obowiązany jest do jej naprawienia w całości. Ta zasada odnosi się również do kosztów wynajmu pojazdu zastępczego w zakresie, w jakim pozostają one w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem wywołującym szkodę, w tym przypadku z kolizją drogową. Mogą bowiem obejmować tylko okres konieczny i niezbędny do przeprowadzenia naprawy uszkodzonego pojazdu. W konsekwencji granice normalnego związku przyczynowego, wyznaczone są usprawiedliwionym czasem naprawy pojazdu, a ten wyznacza zakres usprawiedliwionego odszkodowania ubezpieczeniowego.

Na wstępie sąd odniesie się do zarzutu pozwanej, mianowicie braku legitymacji procesowej czynnej powodów w niniejszej sprawie. Istotnie, przeniesienie wyłącznie jednej wierzytelności, to jest w stosunku do ubezpieczonego albo ubezpieczyciela jest niemożliwe, ponieważ taki przelew sprzeciwiałby się naturze zobowiązania w rozumieniu art. 509 § 1 kc. Należy mieć jednak na względzie, iż w typowych okolicznościach zawartą umowę przelewu należy interpretować jako dotyczącą obu wierzytelności, nawet jeżeli wyraźnie została wymieniona tylko jedna z nich (Marcin Krajewski, Ubezpieczenie Odpowiedzialności cywilnej wg Kodeksu Cywilnego, s. 463-464, Warszawa 2011). Jednak zdaniem Sądu w niniejszej sprawie nie ma nawet podstaw, by przypuszczać, iż przedmiotem cesji mogła być tylko jedna z wymienionych wierzytelności – przedmiotowa umowa wskazuje bowiem, iż poszkodowany przelewa na powodów wierzytelność (prawo do odszkodowania) przysługującą mu w związku z określoną szkodą komunikacyjną, która tylko została zarejestrowana w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń pod określonym numerem.

Przechodząc do dalszej części rozważań, należy stwierdzić, że poszkodowany został pozbawiony możliwości korzystania z uszkodzonego pojazdu, co skutkowało tym, że miał on prawo wynająć pojazd zastępczy. Utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jej zniszczenia, a w konsekwencji wydatek poniesiony w związku z wynajęciem pojazdu zastępczego stanowi szkodę majątkową, bez względu na rodzaj działalności lub cel, dla którego poszkodowany wykorzystuje pojazd.

Strona powodowa bezzasadnie w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności opinii biegłego, domaga się odszkodowania w zakresie kosztów najmu pojazdu od dnia 6 czerwca 2014 roku do dnia 17 lipca 2014 roku, to jest przez okres 41 dni. Jak wskazał biegły, od dnia otrzymania zaakceptowanej przez pozwaną kalkulacji naprawy, to jest od dnia 25 czerwca 2014 roku, warsztat naprawczy mógł określić sposób naprawy i dokonać zamówienia nowych części. Do tego czasu należy doliczyć 5 dni roboczych na zorganizowanie części niezbędnych do naprawy oraz 7. dniowy okres technologicznego czasu naprawy. Jak zauważył biegły, część prac demontażowych została wykonana przed drugimi oględzinami, a zyskany w ten sposób czas można niejako przesunąć na ewentualne poprawki oraz wydanie pojazdu. Co prawda pozwany zakład ubezpieczeń wskazał inną metodykę obliczania uzasadnionego okresu najmu pojazdu zastępczego, jednak wskazane przez pozwaną i biegłego okresy są tożsame, to jest zarówno biegły, jak i pozwana wyliczyli, że winien on wynieść łącznie 35 dni. Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, że pozwana nie może zostać obciążona konsekwencjami niewłaściwej organizacji naprawy pojazdu - w realiach rynkowych pojazd powinien zostać naprawiony do dnia 11 lipca 2014 roku.

Odnosząc się do zastosowanej przez powodów stawki najmu pojazdu zastępczego stwierdzić należy, iż jest ona rażąco wygórowana, ponieważ wynosi ponad dwukrotnie więcej, aniżeli stawka rynkowa za dzień wynajmu pojazdu zastępczego odpowiadającego uszkodzonemu (odpowiednio 246 złotych brutto i 110,40 złotych brutto). Wpływ na taki stan rzeczy miał fakt, iż pojazd wynajęty był w klasie wyższej od pojazdu uszkodzonego. Jak wskazał biegły, średnia stawka za dzień najmu pojazdu zastępczego odpowiadającemu pojazdowi wynajętemu wyniosła kwotę 121,45 złotych brutto – stawka ta była więc o 10% wyższa od stawki rynkowej dla pojazdu odpowiadającemu klasie pojazdu uszkodzonego. Zgodnie z dyspozycją art. 824¹ § 1 kc suma pieniężna wypłacona przez ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia nie może być wyższa od poniesionej szkody. Odszkodowanie ubezpieczeniowe nie może zatem wynosić więcej aniżeli szkoda wyrządzona w ubezpieczonym mieniu w następstwie wypadku przewidzianego w

umowie ubezpieczenia, wszelka bowiem nadwyżka oznaczałaby bezpodstawne wzbogacenie, przekreślające istotę i cel gospodarczy ubezpieczenia majątkowego. Nadto jak wskazał biegły, stawka dobową najmu jest uzależniona od długości jego trwania, a dokładniej rzecz ujmując im krótszy jest okres najmu, tym stawka dobową jest wyższa. Wypożyczalnie samochodów stosują następujące przedziały cenowe: 1-3 dni, 4-5 dni, 5-15 dni, 15-31 dni i powyżej 31 dni. Jak już został wspomniany, w niniejszej sprawie najem winien wynieść 35 dni, a więc rynkowa stawka najmu pojazdu zastępczego powinna należeć do przedziału relatywnie najniższego dla danego typu pojazdu. W przypadku obrotu bezgotówkowego klient nie płaci za najem pojazdu, zaś fakturę wystawia się po okresie najmu, przeto powodowie powinni skorelować stawkę najmu z faktycznym okresem jego trwania.

W momencie wystawiania faktury powodowi jest przecież już znany okres trwania najmu. Tymczasem strona powodowa abstrahuje od tego, że najem w rzeczywistości trwał 35 dni i domaga się stawki rynkowej jak dla najmu o znacznie krótszym okresie trwania, a to zdaniem Sądu oznaczałoby bezpodstawne wzbogacenie poszkodowanego. Nic nie stało na przeszkodzie, by w umowie dobową stawkę najmu powiązać z czasem trwania najmu, rzeczona umowa mogła też ulec modyfikacji. Przeciwny wniosek prowadzi do absurdalnej konstatacji, mianowicie najem tego samego pojazdu zastępczego, w tożsamym okresie, w ostatecznym rozrachunku mógłby wynieść dwie różne kwoty, a powodem różnicowania ich wysokości byłoby aprioryczne przyjęcie -w przypadku jednego najmu- dobowej stawki oderwanej do okresu najmu.

Reasumując przyjąć należy, iż odszkodowanie za najem pojazdu zastępczego wynosi 3864 złotych brutto (za okres 35 dni po stawce 110,40 złotych brutto), pozwany wypłacił już powodowi kwotę 3013,50 złotych, do zapłaty pozostaje zatem kwota 850,50 złotych.

Mając na uwadze powyższe Sąd, na podstawie wyżej powołanych przepisów, zasądził wskazaną wyżej kwotę i oddalił powództwo w pozostałym zakresie jako bezzasadne.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 kc.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 kpc, zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd miał na względzie fakt, iż powództwo zostało uwzględnione w zakresie 42 %. Strona pozwana poniosła koszty w wysokości 617 złotych (600 złotych tytułem wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika oraz 17 złotych tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa), strona powodowa wydatkowała zaś kwotę 734 złotych (600 złotych tytułem wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika, 17 złotych tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz 100 złotych tytułem opłaty sądowej od pełnomocnictwa). Strona powodowa winna więc zwrócić stronie pozwanej kwotę 357,86 złotych (58% z kwoty 617 złotych), zaś strona pozwana stronie powodowej kwotę 308,28 złotych (42% z kwoty 734 złotych). Obie strony wpłaciły zaliczkę w wysokości po 600 złotych na wynagrodzenie biegłego, które wyniosło kwotę 1219,02 złotych, co oznacza, że strona powodowa jest winna uiścić 58% z kwoty zaliczki (707,04 złotych), zaś strona pozwana 42% (511,98 złotych). Stronie pozwanej winna być więc zwrócona kwota 88,02 złotych, zaś po stronie pozwanej istniała w tym zakresie niedopłata w wysokości 107,04 złotych. Mając powyższe na względzie do kosztów procesu jakie poniosły strony, Sąd do kwoty 357,86 złotych, a więc do kwoty należnej stronie pozwanej od strony powodowej doliczył kwotę 88,02 złotych, uzyskując w ten sposób kwotę 445,88 złotych. Różnica pomiędzy kwotą należną stronie pozwanej od powodowej wyniosła więc kwotę 137,60 złotych (445,88 złotych – 308,28 złotych) i taką też kwotę Sąd zasądził w punkcie 4 wyroku. Odpowiednio powodowie winni więc zwrócić Skarbowi Państwa kwotę 19,02 złotych tytułem wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa (1219,02 złotych- 1200 złotych), dlatego Sąd orzekł jak w punkcie 3 wyroku.

ZARZĄDZENIE

1. (...);

2. (...) I. P.;

3. (...)

4. (...)